

Raadsvoorstel

Onderwerp

Beleidsplan 'Stichtse Vecht op weg naar nieuwe energie'

Begrotingswijziging

n.v.t.

Portefeuillehouder

J.W.E. Klomps

Organisatie onderdeel

Economie en duurzaamheid

E-mail opsteller

valesca.van.den.bergh@stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

0346254411

Registratie nummer

Z/20/197607-VB/20/96622

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

Het beleidsplan 'Stichtse Vecht op weg naar nieuwe energie' vast te stellen.

Samenvatting

In Stichtse Vecht willen we naar nieuwe energie. In voorliggend beleidsplan zetten we de route uit om deze ambitie te bereiken. 'Nieuwe energie' betekent dat de energievraag van inwoners, bedrijven en organisaties verminderd wordt en dat energie zoveel mogelijk duurzaam wordt opgewekt. Het aandeel duurzame elektriciteit dat we gaan opwekken in 2030 bedraagt ten minste 0,1 Terawattuur (TWh) en in 2040 0,2 TWh. Dit heeft de gemeenteraad van Stichtse Vecht op 29 september 2020 vastgesteld als lokale opgave voor Stichtse Vecht.

Het beleidsplan geeft gehoor aan de op 2 juni 2020 aangenomen motie "Nieuwe kaders voor Routekaart duurzaamheid", waarin de gemeenteraad criteria heeft voorgeschreven voor de nieuwe routekaart voor Stichtse Vecht. Het beleidsplan is de vervanger van de routekaart.

We zullen inspanningen moeten leveren om 'nieuwe energie' voor Stichtse Vecht te bereiken. Het beleidsplan is het overkoepelende kader waarbinnen we werken. We maken onderscheid in de vijf pijlers wonen, werken, mobiliteit, duurzame energie opwekking en gemeente als voorbeeld. Het vervolg op het beleidsplan is een uitvoeringsprogramma. De vijf pijlers vormen het fundament voor het uitvoeringsprogramma, welke na vaststelling van dit beleidsplan wordt opgesteld.

Bijlagen

1. Beleidsplan 'Stichtse Vecht op weg naar nieuwe energie'

Doel en beoogd maatschappelijk effect

Klimaatverandering raakt ons allemaal. We ondervinden de gevolgen en we zullen allemaal te maken krijgen met de maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan. De verdere opwarming van de aarde kan worden beperkt door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen (met name CO₂). Dit vraagt om een drastische reductie van het gebruik van fossiele energie, wat betekent dat onze energievoorziening ingrijpend gaat veranderen. Enerzijds dient de energievraag van inwoners, bedrijven en organisaties verminderd te worden en anderzijds moeten we de energie die we gebruiken zoveel mogelijk duurzaam opwekken. Op lokaal niveau zullen we invulling moeten geven aan de (landelijke) klimaatdoelstellingen. Het beleidsplan 'Stichtse Vecht op weg naar nieuwe energie' geeft hier richting aan.

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

Wereldwijd wordt gewerkt aan de energietransitie. Internationaal is in het akkoord van Parijs uit 2015 vastgelegd dat we de uitstoot van broeikasgassen terug gaan dringen. 195 landen hebben het akkoord ondertekend. In het regeerakkoord is deze doelstelling onderschreven door het kabinet en in de Klimaatwet is vastgelegd dat we ten opzichte van 1990 in 2030 49% en in 2050 95% minder CO₂ moeten uitstoten. Uiterlijk in 2050 moet Nederland aardgasvrij zijn eind 2021 moeten gemeenten uiterlijk een transitievisie warmte hebben, waarin staat hoe per wijk de warmtetransitie wordt vormgegeven met bijbehorende planning. In het Klimaatakkoord is tevens opgenomen dat in 2030 25% van de woningen van het gas af moet zijn.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten, provincies en waterschappen in regio's invulling geven aan 'hun' deel van de nationale opgave in de Regionale Energiestrategie (RES). Stichtse Vecht maakt onderdeel uit van de RES regio U16. De samenwerkende partijen leveren hun aandeel in het duurzaam opwekken van energie en warmte. In de RES'en wordt onderzocht hoeveel duurzame elektriciteit de regio's bijdragen aan de nationale opgave van 35 TWh opwekking op land. Deze 35 TWh dienen de dertig RES'en samen te realiseren.

Bij de energietransitie ligt een sterke relatie met de fysieke leefomgeving. Regels voor de fysieke leefomgeving zijn onder meer opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) en verordening (provinciaal). Fysieke aspecten van de energietransitie krijgen lokaal uitwerking in de omgevingsvisie en het omgevingsplan (nu nog bestemmingsplan). In het Beleidskader zonnevelden wordt in beeld gebracht waar initiatieven voor zonnevelden al dan niet kansrijk zijn binnen onze gemeente.

Argumenten

1. *Het beleidsplan geeft de richting aan voor de lokale invulling van de (landelijke) klimaatdoelstellingen.*

De voortgaande Klimaatverandering vraagt om een drastische reductie van het gebruik van fossiele energie, wat betekent dat onze energievoorziening ingrijpend gaat veranderen. Internationaal is in het akkoord van Parijs vastgelegd dat we de uitstoot van broeikasgassen terug gaan dringen. Als land hebben we deze doelstelling onderschreven en we hebben afspraken met elkaar gemaakt. In de Klimaatwet is vastgelegd dat we ten opzichte van 1990 in 2030 49% en in 2050 95% minder CO₂ moeten uitstoten. Op lokaal niveau zullen we invulling moeten geven aan de (landelijke) klimaatdoelstellingen, waaraan dit beleidsplan richting geeft.

2. *Het beleidsplan is het overkoepelend kader waarbinnen we werken aan de uitvoering van de klimaatambities uit het Addendum op het Collegewerkprogramma 2018-2022.*

De ambities uit het Addendum op het Collegewerkprogramma zijn vertaald in een lokale opgave voor duurzame elektriciteit voor Stichtse Vecht, te weten 0,1 TWh in 2030 en 0,2 TWh in 2040. Dit beleidsplan beschrijft de route hoe we 'nieuw energie' voor Stichtse Vecht willen bereiken

3. *Het beleidsplan biedt kaders voor het op te stellen uitvoeringsprogramma.*

4. *Het beleidsplan geeft gehoor aan de op 2 juni 2020 aangenomen motie “Nieuwe kaders voor Routekaart duurzaamheid”.*

Kanttekeningen

1. Bij het uitvoeringsprogramma kan blijken dat projecten stagneren of niet van de grond komen door de krapte in middelen/capaciteit of doordat we afhankelijk zijn van externe initiatiefnemers, onder andere marktpartijen, waar we geen grip op hebben. Dit kan als consequentie hebben dat we onze verplichtingen niet kunnen nakomen richting het rijk in relatie tot de klimaatdoelen of dat procedures voor duurzame initiatieven (denk aan zonnevelden) niet soepel verlopen.
2. Ten aanzien van de lokale opgave voor duurzame elektriciteit gelden dezelfde kanttekeningen als uit het voorstel “opgave duurzame elektriciteit Stichtse Vecht”, vastgesteld op 29 september 2020. Deze zijn als volgt.
 - *Stichtse Vecht is geen koploper in de regio.*
Met de gestelde 0,1 respectievelijk 0,2 TWh levert Stichtse Vecht haar noodzakelijke bijdrage in de regio, maar is zij geen koploper.
 - *Afwijking van eerder opgestelde prognoses*
Als we in 2040 (of indien niet haalbaar in 2050), conform het Addendum Collegewerkprogramma, alles duurzaam willen opwekken is de opgave volgens het rapport Berenschot hoger.

Communicatie

Het beleidsplan wordt samen met het beleidskader zonnevelden in de raad behandeld. Beide onderwerpen worden in de duurzaamheidskrant gecommuniceerd aan de inwoners. Deze wordt huis aan huis verspreid.

Het beleidsplan kent uiteenlopende onderwerpen, ondergebracht in vijf pijlers. Per pijler geven we invulling aan de communicatie. Belangrijke onderwerpen die een gerichte communicatieaanpak vragen zijn bijvoorbeeld de wijkaanpak rondom aardgasvrij of duurzame energieopwekking (zonnevelden).

Financiën, risico's en indicatoren

Op basis van het beleidsplan “*Stichtse Vecht op weg naar nieuwe energie*” is het niet mogelijk om op dit moment een kostenraming te maken. Na vaststelling van het beleidsplan is het vervolg het opstellen van een uitvoeringsprogramma, waarin concrete activiteiten, projecten en programma's zijn opgenomen. Hierbij zal een begroting worden opgesteld. Het opstellen van het uitvoeringsprogramma wordt gedekt uit het werkbudget duurzaamheid van 2020.

Vooruitkijkend verwachten wij dat het mogelijk is dat er onvoldoende middelen en capaciteit beschikbaar is vanaf 2022. De nu ontvangen rijkssubsidies voor het opstellen van de transitievisie warmte mogen ingezet worden tot eind 2021. Onbekend is of het Rijk opnieuw voor dit doel subsidies beschikbaar stelt. Wanneer uit de nog op te stellen uitvoeringsprogramma's blijkt dat er onvoldoende budget en capaciteit beschikbaar is, zullen wij uw raad hiervan op de hoogte brengen via een voorstel.

3 november 2020

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

Gemeentesecretaris
Drs. F.J. Halsema

Burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders